

A népfrent budapesti küldöttterkezelete

A Hazafias Népfrent budapesti küldöttterkezeletét tegnap tartották meg. Ezen felszólalt Németh Károly, az MSZMP PB tagja, a budapesti pártbizottság első titkára is. Az értekezlet felhívást tett közé a főváros egyesítése 100. évfordulójának megünneplésére és újjá-választotta a népfrentbizottság tisztikarát.

Múzeumba kerülnek az alföldi olajipar tárgyi emlékei is

Az Országos Kőolaj- és Kohászati Egyesület kőolaj-Gázipari Tröszt Zalaegersze-gen hozta létre az ország alföldi csoportja védnöksé-es olajipari múzeumát. A fiatal régészeti intézmény jelenleg főként a dunántúli olajmezőkről származó, az iparág fejlődését dokumen-táló anyagokat őriz, a jövőben azonban gyűjteményét kibővíti az alföldi olajipar tárgyi emlékeivel is. Az Országos Magyar Bányászati és

Kohászati Egyesület kőolaj-földgáz-víz szakosztályának alföldi csoportja védnöksé-get vállalt a gyűjtőmunka felett. Múzeumi bizottságot hívott életre, amely meg-kezdte a negyedszázados al-földi olajipar kezdeti szaka-sza muzeális értékű emlé-keinek, a régi munkaeszkö-zöknek, műszereknek, beren-dezéseknél felkutatását.

Véget ért az egyetemi színjátszófesztivál

Kiosztották a díjakat

Tegnap véget ért az egyetemi és főiskolai színjátszó-fesztivál négynapos rendez-vénysorozata. Hazánk felső-oktatási intézményeinek 21 irodalmi színpada és szín-játszó együttese mutatta be produkcióját. A JATE Audi-tórium Maximuma adott otthont az előadásoknak. A fesztiválnak jót tett, hogy együtt, egy helyen, egymás után mutatták be produkcióját az új színpadi lehe-tőségeket, az amatőr szín-játász kísérleti útjait kutató együttesek, és a hagyomá-nyos irodalmi színpadok. Egymás után láthattunk így versősszeállítást és szerkesztett pódiumjátékot, önálló darabot és stúdiómunkával készített produkciót. A 21 együttes bemutatja hiteles keresztmetszetét a hazánk egyetemi és főiskolai amatőr színjátszásának.

A rendezvénysorozat vé-gén kérdeztük meg Sándor Jánost Jászai-díjast, a Sze-gedi Nemzeti Színház új fő-rendezőjét, a szűri egyik tagját, mikben látja a fesztivál jelentőségét?

— Nagyon örültem, hogy eljutottam erre a fesztivál-ra. Egyrészt, mert igazi színházi produkciókat is le-hetett látni, mely nagyon sok tanulsággal szolgál pro-fí színházi embereknek is. Eredményeikből a profi szín-házaknak is okulniuk, tanul-niuk kell. Külön öröm volt számomra, hogy láthattam nehéz körülmények között is becsületesen, tiszta szán-dékkal dolgozó együtteseket. Örültem a Vári irodalmi színpad Weöres-összeállítá-sának, mely a versmondás új útjait keresi, alakítja. A miskolciak Silány Kárpád megmutatta, hogyan kell időseket és aktuális diák-színjátszást játszani. Le kell

szögeznünk, hogy az ama-tőregyüttesek is részei a magyar színházi életnek. Meg kell találni mindenki-nek a helyét, és sajátos fel-adatait.

Paál Istvántól, a JATE egyetemi színpadának veze-tőjétől azt kérdeztük, hogy milyen hasonlatosságokat és különbségeket lát az őszi wroclawi fesztivál és a mostani szegedi között?

— A wroclawi fesztivál természetesen jobb színvo-nalú produkciók versenye volt, hiszen fesztiválok fesztiváljának nevezik. Ez a mostani, az elmúlt hazai fesztiválokhoz képest na-gyobb mesterségbeli tudást mutatott, több volt a szak-mailag rangos együttes. A közéleti fogantatásban azon-ban mintha nem is a jövő értelmiségét képviselnék ezek az együttesek. Kevés volt a konkrét, közéleti problémafelvétel, talán ez az oka, hogy egyes magas színvonalú előadások is el-sikkadtak, mert tartalmilag nem tudtak aktuális mon-danivalót hordozni. Ez az a pillanat, amikor egyetemi színjátszásnak komolyan kell vennie önmagát, és fe-lelősséggel kell önmagáról gondolkodni.

Tegnap este a Tisza Szálló koncerttermében tartották meg a fesztivál eredmény-hirdetését. Aranyéremmel tüntették ki az Eötvös Lo-ránd Tudományegyetem Universitas együttesét, a Kossuth Lajos Tudomány-egyetem Főnix együttesét, a Budapesti Műszaki Egyetem Szkéné színpadát, a Buda-pesti Műszaki Egyetem Vári irodalmi színpadát és a szegedi Egyetemi Színpadot. Ezüstérmét kapott a Gö-döllői Agrártudományi Egyetem diákszínpada és a Pécsi

Tudományegyetem Glossá-tor színpada. Bronzérem-ben részesült a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem irodalmi színpada, az Egri Tanárképző Főiskola irodalmi színpada, és a Pécsi Tanárképző Főiskola Stú-diósínpada. Oklevéllel tüntették ki a mezővári főisko-la irodalmi színpadát és a győri tanítóképző irodalmi színpadát.

A Budapesti Műszaki Egyetem Szkéné színpada együttes munkájáért 3 ezer forintot jutalomban része-sült. Az Aucasin és Nicole-té című produkciójuk ren-dezéséért Keleti István 2 ezer forintot, zenéjéért Tíchi József ezer forintot kapott. A miskolci egyetemisták Silány Kárpád a diákszín-játszás szatirikus és humo-ros folytatásáért 2 ezer 500 forintot, a Budapesti Műszaki Egyetem Vári irodal-mi színpada Weöres-összeál-lításáért szintén 2 ezer 500 forintot együttes díjban ré-szesült. A szegedi Egyetemi Színpad Örök Elektra című előadásának összeállításáért és dramaturgiai munkájáért Veress Miklós és Paál Ist-ván ezer-ezer forintot jutalomban részesült. A legjobb alakításért járó ezerforintos pénzjutalmat Ács János, a szegedi Egyetemi Színpad tagja nyerte.

T. L.

Megvizsgálják a fűtésrendszert

Lapunk április 7-i, pénteki számában Kiszolgált vagy ki-szolgáltattott címmel a tar-jáni magasházakban lakók panaszával foglalkoztunk. Írásunkra a Szegedi Terve-ző Vállalat osztályvezetője,

Bertalan Sándor — aki e há-zak építésztervezője volt ér-tésítette szerkesztőségünket, hogy az említett fűtésrend-szereket a tervező vállalat szakemberei megvizsgálják.

megvalósítása sem tuskék nélküli: „Száz forint fizetésemelést kap” — közli a részlegvezető a fiatal anyával, fél évvel a gyermekgondozási segély letelte, a munkába állás után. „Mivel érdemtelmek ki?” — kérdezi az. — „En nem tudom, a központ utasítása.” Ezek után az is kiderül, hogy a szakszervezet hívta föl a figyel-met erre a figyelmeztetésre. Mi lenne, ha az ilyesmi maguktól is észükbe jutna részleg, intézmények, vállala-tok vezetőinek? Nyilván jelét látha-tának az anyák, hogy munkájuk elvég-zését túl az anyai hivatás betöltését is értékeli-tiszteli a közösség, amely-nek tagjai.

Egy asszony azért ment el a vál-lalatától, s keresett más munkahe-lyet, mert évek óta a kezdő fizetés-sel dolgozott. Noha jó, szorgalmasan — két terhessége, szülése a vezetőség számára egyszerűen „törölte” őt a fi-zetésemelésre terjeszthetők sorából. Kit nem sértene ez a mentalitás?

JUTALOMSZABADSÁG — az így nyert szabadnapoknak nyilván min-denki örül. Vajon jól gazdálkodnak-e a vezetők ezzel a módszerrel, s in-kább az arra érdemes anyáknak ad-nak-e néhány szabadnapot? Ebben, és még sok másban is megnyilvánul-hatnának a megbecsülés „tartálékai”.

De hogy így legyen, az nemcsak a vezetőn, az egész kollektíva szemlé-lésén és igényességén, a párt és a szakszervezet fellépésén, odafigyélé-sén is múlik.

SIMAI MIHÁLY

Érmék és gyűjtők

A mindenféle gyűjtők klubjából kiemelkednek a numizmatikusok márcsak azért is, mert a sokféle emlékérmék, pénzek, plakettek mindig pénzt értek. Most is értékesek és száz esztendő múltával is azok lesznek, ahogy a kereslet és a kínálat igazgatja az érdeklődést. Cse-pella Imre öt éve gyűjtő. Foglalkozása gépkocsivezető. A világ valamennyi régi és új pénze érdekli. Gyűjtemé-nyében viszont ritka kiállítá-si érmék is találhatók, brűsz-szeli kiadásban 1910-ből, Al-bertről, belga király képmása-val.

Dr. Dózsa György, a sze-gedi gyűjtők klubjának tit-kára érdeklődéssel szemléli a nagy alakú érméket. Cse-pelle Imre „kincseire” azon-ban nincsen árkatalógus, s így hozzávetőlegesen sem le-het felbecsülni értéküket. Egy másik gyűjtő rakodók ki az asztalra. Vilmos császár öt márkás ezüstjével 1913-ból, majd a weimari császár-200 éves uralkodásának emlékérmével 1701-es fel-iratozással.

TRAJANUS
DÉNÁRJA

Egy újabb gyűjtő kétezer éves római köztársasági ezüstöt gurít a titkár elé já-tékosan. A pénz egyik olda-lán hadiszekér, a másikon női fej, mint a köztársaság

szimbóluma. Vajon mit ér ma egy traján ezüstdénár, pontosabban szólva Trajanus Marcus Ulpius római csá-szárnak a pénze, amelynek tekintélye volt annak idején. Ebből futotta a nagyszerű útépitésekre, a császár nevét viselő hídra az Al-Dunán. A jeles császár demárja nem kell senkinek a nyílt árve-rezésen, amelyet a Juhász Gyula Művelődési Otthon gyűjtők klubja rendezett. A pénzeske visszakérül a gaz-dájához, aki elköttyavetyélte volna, csak hogy megszaba-duljon tőle.

— Talán hamis a pénz?

— Nem hamis, nagyon is szép verde-fényes, csak sok van belőle közkezen — oko-sít fel egy mellettem álló fiatalember, aki viszont „örög” gyűjtőnek látszik, mert a következő percekben rálicált egy 1948-ban kibo-csájtott 20 forint címletű ezüstpénzre, Táncsics Mi-hály arcképével. A kikiáltó 150 forinttal indítja útra a magyar pénzritkaságot. Az előbbi fiatalember 180-at ki-ált be, de egy testes, szem-üveges rögtön 240-et dob rá.

A hátsó sorokban valaki 280-at ígér, amit mindenki rá-hagy. Övé a Táncsics, ha az indító ár 5 százalékát még befizeti a klubpénztár javá-ra. A eladó ugyanannak az összegnek 10 százalékát fize-ti. Úgy gílt ugyanis az auk-ció, ha a klub is gyarapod-hat, amelynek Szegeden mintegy 110 tagja van.

A DOLGOK
IDEJE...

veretű hármaggarasa is ezüsből. Kikiáltási ára 40 forint, s a limitje, árhatára ennek a duplája. Nem ígér senki semennyit. Úgy lát-szik, a magyar forint is rintra rugta magát a minia-túr könyvecske, amelynek ban, a nervus rerum, a dol-gok idege, amellyel érzéke-nyen lehet mérni. Megérzés vők, amikor egy gyűjtő már dolga is persze, hogy nem sietnek ráigérni az árverezés elején, hiszen a kikiáltó elő-ti ládában a fehér tasakok bizonyára rejtene még ku-riózumokat. Rejtene is. A

Játék, szórakozás, izgalom, többi között Balla Péter no meg egy kis tanulság is klubtag II. Béla magyar ki-ez az árverés, amely sor-rály miniatúr ezüstpénzt; Dénes Páltól II. Lipót belga király ötrfrankosát 1869-ből; Csongor Győző II. Miklós című rubeles urali ezüst-jét 1897-es felirattal; holland egy guldent ezüsből. 1957-ből; egy Szent István ötpen-téből, amiből kár volt el nem tenni annak idején egy fél zsákkal, mert most 90—100 forintot is megér. Ugyan-annyit, mint a világ legna-gyobb címletű ezüstpénze, az 1900-ban kibocsátott; százezer lej. Akkor az infláció megál-lítását akarták elérni a

nagy tömegű, súlyos ezüst-pénzekkel, de a százezer le-jért is csupán egy doboz gyufát adtak. Ma száz forin-tot ér a gyűjtőknek, viszont II. Miklós egy rubeles ezüst-je 180-ért cserélt gazdát.

A MADONNÁS
TALLER

Egy zacskó „zsák-bamacska” követ-

kezik, monarchiabeli és a 30-as évekből való magyar pénzekkel. A csomagban egy fém kutabárc is található. „Szeged városi ebvédjegye 1912. III. 243.” szövegű fel-irattal. A kikiáltó harmad-szor és senki többet 45 fo-rintig tornáztatja fel a zacskó tartalmát, s már fizetik is érte a jó forintokat. A zsák-bamacska gazdája azonban háborog, hogy ennyire nem adja, s valósággal kiveszi az új tulajdonos kezéből a cucot. A jelenet megmoso-lyogják, a kikiáltó pedig rá-zendít újra:

— József taller 1783-ból, madonnás. Ötszáz forint elő-szór.

— 700! — dobja be vala-ki.

— 950! — tromfolnak rá.

— 1100! — harsog az ab-lak mellől.

— 1300! — lobogtatja klubigazolványát egy gyűjtő, s a nagy pénz hallatára elállnak szándékkal a töb-biek, a kalapács pedig le-hull harmadszorra.

Fémkötésű, csatos miniatúr könyvecske következik, állí-tólag ez az első magyar-nyelvű minikönyv. Ferenc József háborús kiáltványá-val „Kedves gróf Tisza! — olvasom a szöveget. — Meg-bírom Önt, hogy népeimhez intézett manifesztumom ki-értését iránt intézkedjék,

Kelt Bécsben, 1915.” Nagy-ennek a duplája. Nem ígér senki semennyit. Úgy lát-szik, a magyar forint is rintra rugta magát a minia-túr könyvecske, amelynek ban, a nervus rerum, a dol-gok idege, amellyel érzéke-nyen lehet mérni. Megérzés vők, amikor egy gyűjtő már dolga is persze, hogy nem sietnek ráigérni az árverezés elején, hiszen a kikiáltó elő-ti ládában a fehér tasakok bizonyára rejtene még ku-riózumokat. Rejtene is. A

Játék, szórakozás, izgalom, többi között Balla Péter no meg egy kis tanulság is klubtag II. Béla magyar ki-ez az árverés, amely sor-rály miniatúr ezüstpénzt; Dénes Páltól II. Lipót belga király ötrfrankosát 1869-ből; Csongor Győző II. Miklós című rubeles urali ezüst-jét 1897-es felirattal; holland egy guldent ezüsből. 1957-ből; egy Szent István ötpen-téből, amiből kár volt el nem tenni annak idején egy fél zsákkal, mert most 90—100 forintot is megér. Ugyan-annyit, mint a világ legna-gyobb címletű ezüstpénze, az 1900-ban kibocsátott; százezer lej. Akkor az infláció megál-lítását akarták elérni a

Lódi Ferenc

ügy, hogy a jó szónak nem tulajdo-nítanak jelentőséget, a személyes be-szélgetésnek és figyelmességnek fon-tosságot. S úgy is, hogy buzditó mód helyett a felszólító mód divatját, a kurta utasítást teszik módszerük-ké. Ilyenformán, mint annyiszor, is-mét a demokratizmusig visz el a gon-dolat: ha „élik” a demokratikus lég-kört, alaphangja válik a megbecsülés hangja. Munka közben éppúgy, mint ünnepek alkalmával.

Milyen különbségek adódnak — a vezető egyéniségétől függően, s per-sze a kollektíva igényességétől füg-gően — munkahely és munkahely kö-zött! Illetve az egy-egy csoporton belüli közfelfogás és a szocialista tár-sadalomban elfogadott normák között is. Páldául az édesanyák esetében. Meggyőződés, hogy nagyon drága „takarékoság” számunkra az anyák-tól igen sok munkahelyen rafináltan vagy nyíltan elspórolt megbecsülés!

Mert van ilyen, s nem is nagyon ritka. A mi szocialista társadalmunk igyekezete és tettei példákak e téren: a gyermekgondozási segélytől az el-látásig, a gyermekintézményekig. Sok jó dolog gyökere volt az a párthatá-rozat, amely a nők helyzetének meg-ismertetését, javítását célozta. A nőbi-zottságok létrejötte is komoly tényező a társadalmi aktivitásban. De a köz-vetlen napi problémákkal mégis so-kebben magára marad az anya. Be-teg a gyerek? Nem, kérem, ne fize-tésnélkültre írassa ki magát, vegye ki a szabadságot — szól a főnök az

egyik hivatalban. S mondja ezt an-nak dacára, hogy az anyának majd a szabadságidő alatt kellene hegyi le-vegőre vinni a kicsit, hogy teljesen fölgyógyuljon. Különös dolog, hogy nemely fölöttes — aki maga is apa, s tudja, mivel jár egy gyerek neve-lése, pláne egy picit — milyen ér-zelmi sivárságról tesz bizonyosságot, ha gyerekügyben kérésrel fordul hozzá a nődolgozó. „Ez munkahely és nem kisdödvő” — hallani olykor a lec-kéztetést, ami magyarul még azt is jelenti: „Nem érdekel, van-e gyereke vagy nincs, nem bánom, mit csinál, mit nem csinál vele, semmiféle ked-vezmény ezért nem illeti meg — ez a megmáshatatlanság véleményem!”

Hogy dolgozniok éppen úgy kell, mint a többieknek, ezt jól tudják az anyák. S nem csak tudják: egy fel-mérés kimutatta, hogy ok kötelesség-tudóbbak az átlagosnál is. Az tehát tévhit, hogy „nem lehet számítani rá-juk!” E tekintetben sem lehet tehát szemrehányást tenni nekik. Hát ak-kor miért spórolják el tőlük némely munkahelyen a társadalmilag bizto-sított igazi és teljes megbecsülést?

Miért „rossz pont” helyenként, ha valaki él a gyermekgondozási segély nyújtotta, korszakalkotó és izzig-erítő szocialista lehetőséggel? Noha van egy helyes — a nöbizottságok, a párt és szakszervezet által támogatott — törekvés: káppon fizetésemelést a visszaterés után a kismama, ne szen-vedjen anyagi hátrányt a többiekhez képest. Egyes helyeken, sajnos, ennek